

Uuden tieliikennelain opastusmerkit: F- ja G-sarjat

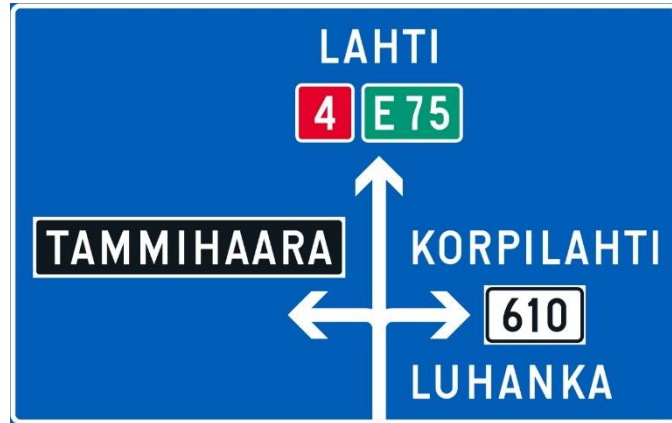
Yleistä uusista opastusmerkeistä

- Nuolien kärjet entistä voimakkaammat
- Reunanauhat paksummat sekä merkkien reunoissa että tunnuksissa
- Mitoitus hieman aiempaa väljempi luettavuuden parantamiseksi
- Ns. B-tyyppin tauluissa vanhasta lokeroinnista luovutaan, jolloin viitoitussuunnat erottuvat toisistaan selvemmin (F2, F4.2, F11)
 - Samalla kaikkien viitoituksessa käytettävien opastusmerkkien mitoituksen yhdenmukaisuus kasvaa merkittävästi
- Lakiin mukaan uusia merkkejä (esim. F9 viitoituksen koontimerkki) ja vanhoja tuttuja merkkejä, joita on käytetty vuosia, mutta jotka vasta nyt määritellään (esim. F2.3 , F34)
- Uusia tunnuksia esim. kehätielle, varareitille ja keskustalle

F1, F3 Suunnistustaulu ("A-tyyppi")

- F1.1 perustapaus
- F1.2 kiertoliittymissä
- F1.3 Nopean erkanemisen suunnistustaulu
 - käytetään ennakoitaessa erkanemista moottoriväyliltä ja muilta pääteiltä silloin, kun rampille voi siirtyä nopeutta olennaisesti hiljentämättä
- F3 Ajokaistakohtainen suunnistustaulu
 - Voidaan käyttää silloin kun ajokaistat risteyksessä jatkuvat epätyypillisesti tai muuten on tarve antaa kaistakohtaista opastusta

F1, F3 esimerkkejä

F2 suunnistustaulut ("B-tyyppi")

- Uusi lokeroimaton B-tyypin suunnistustaulu muodostetaan viitoitussuunnittain siten, että nuoli on vasemmalla, tunnukset joko nuolen vieressä tai taulun yläreunassa ja kohteet oikealla.
- Värikentät muodostetaan samalla lailla kuin A-tyypin tauluissa
- F2.1 perusmalli, F2.2 kiertoliittymiin ja F2.3 nopeisiin erkanemisiin (voidaan nyt käyttää muuallakin kuin moottoriväylillä)

Uutta ohjeistusta suunnistustauluissa

- Valmistavaa suunnistustaulua käytetään jatkossa moottori- ja moottoriliikenneteiden lisäksi kaikilla kaksiajorataisilla teillä sekä ohituskaista- ja leveäkaistateillä.
 - Näillä teillä opastusmerkkien tekstikoko aina 300 mm
- Valmistavien suunnistustaulujen käyttö edellyttää suunnistustauluissa etäisyyslukemaa liittymään, joka jatkossa sijoitetaan aina omaan lamelliinsa suunnistustaulun alle
- Näin perinteisen yksiajorataisen moottoriliikennetien tilalle tulleet uudet tietyypit varustetaan kuitenkin yhtä korkeatasoisella viitoituksella

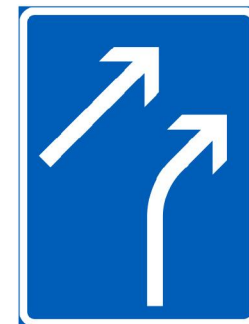
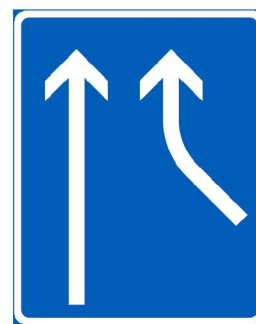
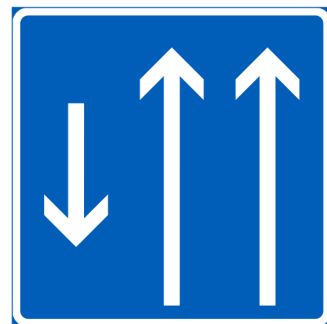
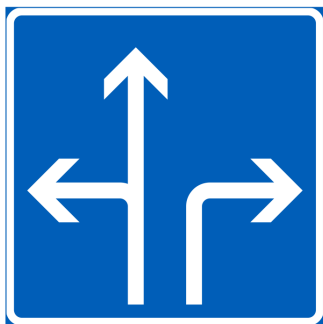
F4 Kiertotien suunnistustaulu

- F4.1 A-tyyppin suunnistustaulusta voidaan edelleen tehdä tietyille ajoneuvoille kiertoreittiä osoittava suunnistustaulu, jossa kiertoreitin nuoliosa sekä ajoneuvotunnus ovat on keltaiset
- F4.2 määrittelee kokonaan keltapohjaisen kiertotien suunnistustaulun. Vaikka lain mallikuva on B-tyyppi, mikä tahansa opastusmerkki tai sen osa voidaan tarvittaessa tehdä keltapohjaisena
 - Vain moottoritielle ohjaavat taulujen osat ovat kiertotielläkin vihreitä
 - Vastaavasti tienumerotunnukset ja eräät muut tunnukset säilyttävät oman värityksensä kiertotienkin merkeissä

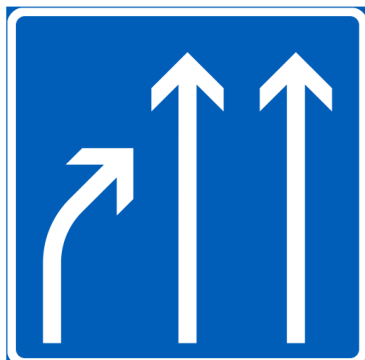
F7 Ajokaistaopastus

- Vastaavat tehostetut nuolen kärjet kuin suunnistustauluissakin
- Nuolissa nyt jyrkät käänntymiskulmat samalla logiikalla kuin suunnistustauluissa. Loiva kulma tarkoittaa nopeaa ramppia.
- Vastakkaissuunnan nuolet lyhyempiä, jotta erottuvat paremmin
- Liittyvän rampin aloittama lisäkaista vähintään seuraavaan liittymään saakka merkitään jatkossa sekä pääsuunnassa että rampilla uusilla F7.5 ja F7.6 -versioilla

F8 Ajokaistan päättyminen

- Vastaavat muutokset nuolissa kuin F7-merkeissä
- Tilapäisesti käytettävässä keltapohjaisessa versiossa merkkiin voidaan lisätä musta kulma, jolla korostetaan kaistan päättyvän tilapäisen esteen vuoksi

F9 Viitoituksen koontimerkki

- Seuduilla, joilla viitoitettavia kohteita on paljon, on usein teknisesti mahdotonta viitoittaa kaikki sellaiset kohteet, joihin olisi liikenteellinen tarve ohjata tienkäyttäjiä
- Viitoituksen koontimerkillä (ns. puhekuplamerkki) voidaan kertoa päätien varressa, että seuraamalla tiettyä viitoitusta löytää myös jonkin toisen samalla alueella sijaitsevan kohteen
- Lähestyttäessä kohdetta se voidaan lisätä mukaan viitoitukseen ja näin ohjata tienkäyttäjät perille

F10 Ajokaistan yläpuolinen viitta

- Pääteiden kanavoiduissa liittymissä ja silloin, kun kaistamäärät ovat suuret (kolme kaistaa tai enemmän samaan suuntaan) tai kun liittymät ovat hyvin tiheässä, käytetään ajokaistan yläpuolisia viittoja F10 ("A-tyyppi") korvaamaan tienviittoja ja suunnistustauluja
- Uudet nuolenkärjet ja paksut reunanauhat

F11 Ajokaistan yläpuolinen viitta

- F11 Ajokaistan yläpuolinen viitta ("B-tyyppi") on mitoitukseltaan lähes samanlainen kuin vastaava suunnistustaulu F2.1 / F2.2
 - Suurin ero siinä, että jos rivi tunnuksia sijoitetaan kohteiden yhteyteen, ajokaistan yläpuolella ne tulevat kohteiden alapuolelle, kun suunnistustaulussa ne sijoitetaan yläpuolelle
- Käytetään kaduilla ja katumaisilla maanteilla

F12 Ajokaistan yläpuolinen erkanemisviitta

- Merkki on F10:n erikoistapaus jota käytetään vain, kun erkaneminen voi tapahtua nopeutta olennaisesti vähentämättä
- Samassa portaalissa suoraan jatkuvilla kaistoilla F10-merkit

F13 Tienviitta

- Mitoitus hieman väljempi, jotta myös tienumero- tai muu tunnus voidaan tarvittaessa esittää viitan kannassa
- Tienumeroita ei ole tarkoitus lisätä tienviittoihin silloin, kun numerot on esitetty suunnistustauluissa ennen liittymää
- Tienumeron esittäminen viitan kannassa on kuitenkin hyvä mahdollisuus katuverkolla tai yhdysteiden keskinäisissä liittymissä, missä suunnistustauluja ei yleensä käytetä

F14 Erkanemisviitta

- Myös tien sivussa sijaitseva erkanemisviitta tehdään nyt yhtenä tauluna vastaavasti kuin ajokaistan yläpuolinen versioikin
- Voidaan käyttää nopeissa erkanemisissa silloin, kun ajokaistan yläpuolisen viitoituksen käytölle ei ole tarvetta
- Tienumero- ja muut tunnukset esitetään erkanemisviitassa yhdenmukaisesti edeltävän suunnistustaulun kanssa
- Viitan viisto reuna säilyy, jotta erottuu selvemmin tienviitasta

F18 Liityntäpysäköintiä

- Ajoneuvosymbolien nokat vasemmalle kuten muissakin merkeissä
- Useamman joukkoliikennevälineen liityntäpysäköinnille uusi "P+R" –tunnus (Park & Ride), mukana nyt myös liityntä raitiovaunuun
- Näitä viittoja voidaan käyttää muissa opastusmerkeissä tunnuksen tapaan

F26 Etäisyystaulu

- Tienumero esitetään etäisyystaulussa lähtökohtaisesti aina
- Nyt mahdollista esittää myös muita viitoituksessa käytettäviä tunnuksia kuten lentoaseman ja satamien tunnuksset

F27 Paikannimi

- Taajaman nimi on edelleen sininen viitoituskohde ja sen paikannimikilpikin on sininen. Utta on se, että taajaman sisällä olevan paikalliskohteen paikannimikilpi on nyt valkoinen
- Moottoriväylällä paikannimikilven pohjaväri on vihreä
- Uusi alaversio vesistön nimelle F27.2

PUNKAHARJU

MALLIJOKI

PUNKAHARJU

MALLIJOKI

PUNKAHARJU

MALLIJOKI

 POHJOIS-KARJALA

F33 Kehätien numero

- Pääkaupunkiseudun kehäteillä otetaan lähivuosina käyttöön kehätien numeron tunnus. Samalla nykyisestä ilmansuuntaviitoksesta luovutaan ja se korvataan kohdeviitoksella
 - Väylävirasto laatii pilottisuunnitelmia siitä, miten tunnusta käytännössä tullaan käyttämään
 - Tunnusta voidaan käyttää muuallakin, jos kaupungin ympärillä on useampi kuin yksi kehätie

F28-F32, F35 Tienumerotunnukset

- Tunnusten reunanauha paksumpi, jotta F35:n katkokehys erottuu paremmin
- Ohjeistuksessamme tunnusten esittämisjärjestys viitoissa muuttuu Eurooppatien tunnuksen osalta siten, että valtatie numero ja sitä vastaava Eurooppatien numero pyritään yleensä esittämään vierekkäin
- Reittiviitoitusta E-teille lisätään
- E18 sijoitetaan tauluihin samalla periaatteella kuin muutkin E-tietunnukset

F34 Eritasoliittymän numero

- Eritasoliittymän numero on uusi merkki tieliikennelaissa, vaikka se onkin ollut käytössä jo vuosikausia LVM:n kokeiluluvan turvin
- Jatkossa Väylävirasto pitää yllä valtakunnallista luetteloa käytössä olevista ja suunnitelluista eritasoliittymän numeroista
- Edellyttää aina tiejaksoa, jossa kaikki liittymät ovat eritasoliittymiä

F36 Varareitti

- Valtateille on määritelty valmiiksi varareittejä, joille liikenne voidaan ohjata, jos päätie on tilapäisesti poikki
- Silloin, kun päätiellä on valmiina rinnakkaisyhteys, jonka numero jatkuu yhdenmukaisena ja jatkuvana päätien rinnalla, varareitin omaa tunnusta ei yleensä tarvitse käyttää
- Uuden varareittitunnuksen käyttö mahdollistaa kiinteän viitoituksen toteuttamisen varareitin varrella silloinkin, kun rinnakkaisyhteyden tienumero vaihtelee tai sitä ei voi mieltää päätien rinnakkaisnumeroksi

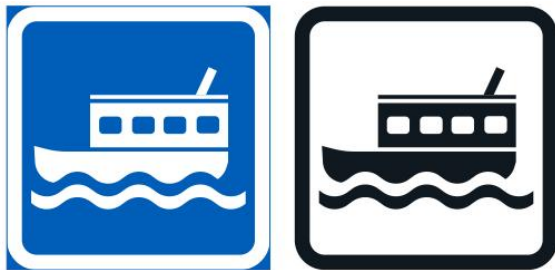
F39 Lentoasema

- Uuden tieliikennelain myötä viitoituksessa käytettävien tunnusten kääntämisestä tai peilaamisesta viitoitettavan suunnan mukaan pääsääntöisesti luovutaan ja ajoneuvo osoittaa aina vasemmalle
- Lentoasematunnus kuitenkin kääntyy jatkossakin viitoitus suunnan mukaisesti tarvittaessa vasemmalle, suoraan ylös tai oikealle
- Lentoasematunnus (samoin kuin autolautta- ja tavarasatamatunnukset) esitetään valkopohjaisessakin taulussa tai sen osassa sinisenä

F41 Matkustajasatama

- Uusi tunnus, jolla on tarkoitus osoittaa sellainen satama, jossa on säännöllistä matkustajaliikennettä, mutta ei lainkaan mahdollisuutta ajaa autoa laivaan
- Tarkoittaa käytännössä lähinnä sisävesiliikenteen matkustajasatamia
- Ei koskaan käytetä yhdessä autolauttatunnuksen F40 kanssa
- Koska matkustajasatamat ovat useimmiten taajamassa, merkki esiintyy käytännössä lähes aina valkopohjaisena versiona

F43 Tavaraterminaali

- Tunnuksella voidaan opastaa alueellisesti merkittävä logistiikka-alue tai tavaraterminaali
- Käytetään erityisesti, jos liikenne terminaaliin on tarve ohjata tiettyä saapumisreittiä (esimerkiksi keskusta-alue tai asutusalueita kiertäen)
- Jos tavaraterminaaleja on useita samalla alueella, pyritään löytämään koko aluetta kuvaava yksi yhteinen nimi viitoituskohteelle

F45 Vähittäiskaupan suuryksikkö

- Tunnuksella voidaan viitoittaa sellainen kauppakeskus tai vähittäiskaupan keskittymä, joka on määritelty maakuntakaavassa vähittäiskaupan suuryksiköksi
- Kohteet yleensä taajaman sisällä, joten valkopohjainen versio tunnuksesta tulee olemaan yleisempi
- Kohteen nimenä tulisi käyttää kaavassa näkyvää alueen nimeä
 - Kaupallisten toimijoiden nimiä ei tule käyttää kohteena
 - Jos sopivaa nimeä ei muuten ole tarjolla, "Kauppakeskus" on mahdollinen viitoitusnimi

F49 Keskusta

- Uusi tunnus, jota voidaan käyttää yleensä isohkon kaupungin viitoituksessa, kun:
 - Päätiellä on useita peräkkäisiä liittymiä kohti keskustaa ja on tarve kertoa, mikä reitti on soveltuvin keskustaan
 - Keskusta –viitoituskohte olisi tarve ulottaa kilometrien päähän keskustasta
- Tunnus sijoitetaan sopivalla lähestymisreitillä "sinisen viitoituskohteen" eteen ja viitoitus voi jatkua näin aivan keskustan tuntumaan saakka myös sisääntulotien jatkuessa taajamassa
- Jos tunnusta on käytetty lähestymisreitillä, tunnus voi keskustan tuntumassa olla valkopohjaisen Keskusta –kohteenkin mukana
- Jos sisääntulotie on moottoriväylä, tunnus voi esiintyä vihreälläkin pohjalla
- Lisäksi tunnuksella voidaan korvata kansainvälisiä turisteja varten joillakin yksikielisillä paikkakunnilla nykyisin käytetty Keskusta / Centrum –viitoitus

G-sarjan merkit

Palvelukohteiden viitoitus

- Uusi tieliikennelaki tuo varsinaisia uusia asioita palvelukohteiden viitoitukseen vain joitakin, samat tekniset muutokset kuin muissakin
- Iso muutos on se, että jatkossa myös sinipohjaisessa merkissä voi olla ruskean sarjan tunnuksia vastaavasti kuin ruskeapohjaisissa on tähänkin saakka voinut olla sinisen sarjan tunnuksia
- Lainsäädäntö ei rajaa aukioloaikojen esittämistä enää tiukasti, mutta käytännössä niiden esittämistä ei voi kovin paljon laajentaa, koska vain harvassa kohteessa aukioloajat ovat kiinteitä ympäri vuoden

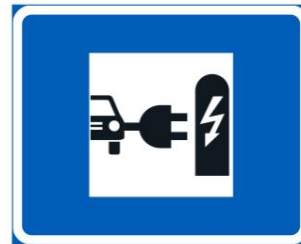
G6 Radioaseman taajuus

- Merkki ei ole uusi, mutta sen käytön periaate muuttuu olennaisesti
- Merkkiä ei enää lainkaan käytetä tiedottamaan paikkakunnalla kuuluvista liikennetiedotteita lähettävistä radiotaajuuksista
- Merkin käyttö rajoitetaan jatkossa vain tunneleiden, lauttapaikkojen tai avattavien siltojen tms. yhteydessä tilanteisiin, missä on erityisesti järjestetty oma taajuus häiriötiedottamista varten

G11 Polttoaineen jakelu

- G11.1 "Bensiini tai etanoli"
- Uudet tunnukset G11.2 paineistettu maakaasu, G11.3 Sähkö ja G11.4 vety
- Laissa ei ole määritelty, että G11.1 edelleen voisi toimia myös yleistunnuksena useille eri polttoaineille, mutta ohjeistamme tunnusten käyttöä kuitenkin siten, että sitä käytetään lähestymisviitoituksessa silloin, kun olisi tarve käyttää useita tunnuksia samaan kohteeseen

G32 Maastohiihtokeskus

- Merkillä voidaan osoittaa maastohiihto- tai ampumahiihtokeskus
- Merkillä voidaan osoittaa myös alueellisesti merkittävä hiihtoputki
- Ohje: merkkiä ei yleensä käytetä merkin G31 (hiihtohissi) yhteydessä

G42 Tilapäinen opastusmerkki

- Uusi merkki, jota voidaan käyttää eri tyyppisiin tilapäisiin tarpeisiin:
 - Tilapäisen myyntitoiminnan opastamiseen
 - Kausiluonteisen toiminnan opastamiseen silloin, kun kiinteä osaksi vuotta peitettävä opastus ei ole tarkoituksenmukaista
 - Tiekirkkojen opastamiseen
 - Yleisötilaisuuksien opastamiseen
- Merkin käyttö edellyttää vastaavaa opastuslupaa kuin minkä tahansa muun palvelukohteen viitan
- Pirkanmaan ELY-keskuksen Lupapalvelut myöntää luvat valtakunnallisesti

Tuomas Österman
tuomas.osterman (at) vayla.fi
Puh. 0295 34 3630

Jukka Hopeavuori
jukka.hopeavuori (at) vayla.fi
Puh. 0295 34 3047